

İstişare: İşlerimizi Danışarak Yapmak

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِّعُونَ

عَنِ النَّبِيِّ: مَا حَابَ مَنْ اسْتَخَارَ وَلَا نَدَمَ مَنْ اسْتَشَارَ وَلَا عَانَ
مَنْ افْتَحَدَ

Muhterem Müslümanlar!

Müslüman işlerini istişare ile yapar. O hâlde öncelikle istişarenin ne olduğunu öğrenmeliyiz. İstişare, bir kişi veya heyetin fikrine müracaat etme; görüşünü alma ve danışma demektir. Kur'ân-ı Kerîm'de ve Peygamberimiz (s.a.v.)'ın sünnetinde istişareye önem verilmesi istenmektedir. Hutbemizin başında okumuş olduğumuz âyet-i kerîmede Müslümanların özelliklerinden bahisle Rabbimiz (c.c.) müminleri işlerini istişare ile yapanlar diye vasiplandırmış ve şöyle buyurmuştur: **“Onlar Rableri’nin davetini kabul ederler ve namazı dosdoğru kılarlar. Onların işleri de kendi aralarında bir istişare iledir. Onlar, kendilerine verdiği rızıktan Allah yolunda harcarlar.”**¹ Bir diğer âyet-i kerîmede ise istişare edilmesinin önemi Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'e verilen müşavere emri içinde anlatılmıştır: **“Sen (o zaman), sırıf Allah’ın rahmetiyle onlara karşı yumuşak davranışın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık onları sen bağışla, onlar için Allah’tan mağfiret dile. (Yapacağın) işlerde onlara da danış, bir kere de azmettin mi, artık Allah'a dayan. Muhakkak ki Allah kendine dayamp güvenenleri sever.”**²

Değerli Kardeşlerim!

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ise istişarenin önemi ve neticesi hakkında: **“İstihare eden aldanmaz, istişare eden pişman olmaz, iktisat eden (tutumlu harcayan) yoksul olmaz.”**³ buyurmuştur. İstişare konusuna Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in verdiği önemi göstermesi açısından sahabə-i kiramın şu tespitleri de önemlidir. Ebû Hureyre (r.a.) diyor ki: **“Arkadaşları ile istişarede Hz. Peygamber kadar ileri giden bir başkasını görmedim.”**⁴ Ayrıca Peygamber Efendimiz (s.a.v.) istişarenin kiminle yapılmasının uygun olacağı konusunda da uyarılarda bulunmuş ve bir hadîs-i şerifinde şöyle buyurmuştur:

“Müsteşar, (kendisiyle istişare edilen kişi) güvenilir bir kimse olmalıdır.”⁵ Dolayısıyla istişare edilecek kişiler, ilmî ve dinî konularda bilgili, sözüne sadık ve takva sahibi kimselerden olmalıdır.

Aziz Kardeşlerim!

Kur'an ve sünnet uygulamasında görüldüğü üzere, istişare etme ahlak ve âdeti her Müslüman'da olması gereken hasletlerdendir. Akıllı insan istişare eden, başkalarının düşüncelerine saygılı olan ve onlardan yararlanan insandır. Bir insan sadece kendi fikirleriyle yetinir; hatta onları zorla diğer insanlara kabul ettirmeye çalışırsa, birçok fırsatı kaçırılmış olacağı gibi, çevrelerinden de nefret görürler. Bir işe başlamadan evvel, o işin neticesi güzelce düşünülmez, bilgi ve tecrübe sahibi olanlarla görüşülmeyece, hayal kırıklığı ve pişmanlıklardan kurtulmak mümkün olmayabilir. Önümüzdeki düşünülmeden içine girilmiş birçok iş vardır ki, iki adım ileri götürülemediği gibi, o işe teşebbüs edenlerin toplum içinde itibar kaybetmelerine sebep olur.

Bundan dolayısıdır ki, Müslümanlar olarak **“Bilsen de bilene danış!”** sözünden hareketle alacağımız kararlarda istişaresine güvendiğimiz kardeşlerimizle görüşerek meşverette bulunalım. Çünkü Allah resulünün bildirmesine göre: **“İstişare eden pişman olmamıştır.”**

¹ Şûra suresi, 42:38

² Âl-i İmrân suresi, 3:159

³ Taberânî, el-Mu’cem’ul Evsat, 14/394, H. No: 6816; Keşfu'l-Hafâ, 2/242

⁴ Tirmîzî, Sünen, Cihad 34

⁵ İbn Mâce, Sünen, Kitabu'l Edeb, H. No: 3745

L'Istichara : se concerter avant d'agir

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ
وَمَمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِثُونَ

عَنِ النَّبِيِّ: مَا حَابَ مَنْ اسْتَخَارَ وَلَا نَدَمَ مَنْ اسْتَشَارَ وَلَا عَانَ
مَنْ افْتَحَدَ

Chers Musulmans !

Le Musulman doit se concerter avec les autres avant d'agir. C'est pourquoi nous devons avant tout apprendre ce que signifie *l'Istichara*, c'est-à-dire la concertation. La concertation signifie solliciter le point de vue d'une personne ou d'un groupe. Il est demandé dans le Saint Coran et dans la Sunna de notre bien-aimé Prophète de donner de l'importance à l'Istichara. Dans le verset que nous avons récité au début du sermon, notre Seigneur a cité parmi les caractéristiques des musulmans le fait qu'ils se concertent avant d'agir. Il cite en effet dans ce verset « **ceux qui répondent à l'appel de leur Seigneur en accomplissant la prière, se consultent entre eux au sujet de leurs affaires et qui, de ce que Nous leur avons donné, font des dépenses en œuvres charitables** »⁶. Dans un autre verset, l'importance de l'Istichara est expliquée à travers un ordre donné à notre bien-aimé Prophète : « **C'est par un effet de la grâce de Dieu que tu as été si doux envers eux, car si tu avais été dur, avec le cœur insensible, ils se seraient tous détachés de toi. Sois donc bienveillant à leur égard ! Implore le pardon de Dieu en leur faveur ! Consulte-les quand il s'agit de prendre une décision ! Mais, une fois la décision prise, place ta confiance en Dieu, car Dieu aime ceux qui mettent en Lui leur confiance !** »⁷

Mes Chers Frères !

Quant à notre Prophète (sas), il a dit à propos de l'importance de la concertation : « **celui qui pratique l'Istikhara (la consultation) ne sera point trompé, celui qui pratique l'Istichara (la concertation) n'aura point de regrets, et celui qui est économique ne sera point pauvre.** »⁸ Pour comprendre l'importance que donne notre Prophète (sas) à l'Istichara nous pouvons également citer cette parole du compagnon Abou Hourayra (ra) : « **Je n'ai jamais vu une personne qui pratiquait la concertation autant**

que notre Prophète. »⁹ De plus, notre bien-aimé Prophète nous a également mis en garde sur les personnes avec qui il faut pratiquer la concertation en disant : « **La personne à consulter lors d'une concertation doit être une personne fiable.** »¹⁰ Par conséquent, lorsque nous nous concertons avec quelqu'un, il faut que cet individu soit doué de science dans les sujets religieux, une personne pieuse et fiable qui tient sa parole.

Mes Chers Frères !

Comme nous le constatons dans les sources premières que sont le Coran et la Sunna, l'habitude de pratiquer la concertation est une des qualités que doit posséder chaque musulman. L'individu sage est celui qui consulte les autres, respecte et profite ainsi du point de vue des autres. Les individus qui se contentent de leur point de vue sans donner de l'importance au point de vue des autres, et qui essaient même de les faire accepter aux autres de force, auront perdu l'occasion d'enrichir leur réflexion et seront confrontés à la haine des autres. Si nous nous lançons dans une action sans réfléchir mûrement à sa conclusion et sans consulter les individus expérimentés, il nous sera difficile d'échapper aux regrets et aux déceptions. Il existe tant d'affaires qui, du fait de l'absence de concertation et de réflexion, n'avancent pas et sont la cause pour leur propriétaire d'une baisse d'estime dans la société.

C'est pour cela que, en tant que musulmans, nous devons nous concerter avec les frères auxquels nous pouvons nous fier pour nos affaires. En ceci nous pouvons nous conformer au proverbe turc qui dit « **Aussi savant sois-tu, consulte toujours ceux qui savent** ». Car l'envoyé de Dieu (sas) a dit : « **celui qui pratique l'Istichara n'aura point de regrets.** »

⁶ Sourate de la Concertation (Ash-Shûrâ), 42:38

⁷ Sourate de la Famille d'Imran (Âl-'Imrân), 3:159

⁸ Taberânî, el-Mu'cemü'l Evsat, 14/394, H. No: 6816; Keşfı'l-Hafâ, 2/242

⁹ Tirmizî, Sünén, Cihad 34

¹⁰ İbn Mâce, Sünén, Kitabu'l Edeb, H. No: 3745